

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Codi: 200771

Crèdits: 6

Caràcter: FORMACIÓ OBLIGATÒRIA

Matèria: PROFESSIÓ I CONTEXT

Curs: TERCER

Semestre: SEGON

Equip docent: Montse Romaní i Silvia Rosés

Hores de dedicació: 150h

Hores lectives: 54h

Hores autònomes: 96h

DESCRIPCIÓ DE LA MATÈRIA

Aquesta matèria és de caràcter obligatori i de metodologia teòrico-pràctica. S'entén la pràctica, llavors, com una dimensió articulada amb les de teoria, praxi i poiesis, tant en relació amb les situacions, processos i contextos que s'aborden i en els quals aquesta articulació es dona, com en relació al propi context pedagògic d'aprenentatges i activitats. Sobre la base d'això, l'objectiu general de la matèria és posar èmfasi en la relació, implicació i mútua incidència entre les arts i els dissenys i el seu context, interdependent i circumdant.

En les quatre assignatures que componen la matèria s'enfortirà la disposició investigadora dels/les alumnes des de la condició del pensament crític, situat i contextual en, per a i a través de les arts i els dissenys; s'abordaran, de forma àmplia i oberta, marcs teòrics, discursos, conceptes i metodologies procedents de camps de saber tant de les ciències socials com dels estudis científics-tècnics; s'incidirà en la reflexió i projecció de les pràctiques dels/les alumnes en i per al context, tant professional com a acadèmic.

Assignatures de la matèria:

INTRODUCCIÓ A LA INVESTIGACIÓ EN ARTS I DISSNYS

ESTUDIS CRÍTICS I CULTURALS 1

ESTUDIS CRÍTICS I CULTURALS 2

PROFESSIÓ I CONTEXT

PROFESSIÓ I CONTEXT.

Aquesta assignatura està orientada a proporcionar informació, anàlisi crític, eines i recursos, per aprofundir en el context laboral i professional de l'art i el disseny contemporanis. El bon coneixement d'aquest context permetrà una major responsabilitat de la professió de l'artista i el dissenyador vers la societat.

D'una banda, explorarem els agents i els espais que constitueixen l'ecosistema de les arts i el disseny, els codis i les relacions professionals que s'estableixen entre ells. Analitzarem la legislació internacional i estatal que empara els dos sectors, així com les normatives i condicions que regeixen l'estatus laboral, jurídic i fiscal de l'artista i el dissenyador, que els faciliten la integració professional en el context social i productiu.

Coneixerem les lleis de propietat intel·lectual i les llicències lliures, i posarem l'atenció en els drets d'autor i els drets morals. Els codis ètics i deontològics.

D'altra banda, es traçaran les pautes per elaborar òptimament un projecte professional adreçat a obtenir un primer contacte amb les demandes i condicionants de l'entorn laboral: els sistemes de producció i gestió possibles, les fonts de finançament i els models d'economia de la cultura.

En definitiva, Profesió i Context és una assignatura que posa a l'abast els medis per conèixer què i com dels diversos camps laborals que envolten les arts i el disseny contemporanis, així com les passes que ens orienten cap a la professionalització.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

OBJECTIUS

- . Conèixer i comprendre l'entorn professional de les arts visuals, el disseny i l'artesania.
- . Explorar el seu ecosistema i facilitar-ne la seva inserció professional.
- . Dotar d'instruments per a la professionalització, permetent gestionar de manera més eficient la creativitat.
- . Analitzar l'actualitat de les legislacions europees i espanyoles que incideixen en les condicions i el desenvolupament d'aquest exercici professional.
- . Prendre consciència dels drets i deures de l'artista i el dissenyador/a.
- . Aprofundir en els diferents models d'economia i finançament.
- . Treballar les eines indispensables per a la promoció, distribució, comercialització i recepció de la pràctica artística i del disseny.
- . Conèixer el ventall d'opcions laborals en les arts i els dissenys

COMPETÈNCIES

E15. Planificar i controlar les fases d'un projecte en el camp de les arts i/o els dissenys prenent decisions en funció d'agents externs, condicionants del context i les pròpies limitacions.

E17. Identificar i valorar la incidència dels resultats del treball personal en el context social, cultural i professional.

COMPETÈNCIES TRANSVERSALS

T01. Escoltar activament valorant les aportacions alienes per a la construcció dels propis posicionaments.

T02. Tractar la informació de forma responsable, compromesa i honesta.

T03. Gestionar eficientment el temps i els recursos.

T04. Exercir el posicionament personal i les capacitats crítiques i autocrítiques en processos de transformació del context.

T05. Comunicar i expressar-se eficaçment, tenint en compte el destinatari i el mitjà.

T06. Treballar de forma col·laborativa, multidisciplinària i transdisciplinària.

RESULTATS D'APRENTATGE

RA1 (E15.14). Identificar i avaluar les condicions del context laboral i acadèmic.

RA2 (E15.15). Emprar criteris per dissenyar i conduir un itinerari propi en l'àmbit de les arts i els dissenys.

RA3 (E15.16). Realitzar prospeccions de futur en àmbits professionals afins o potencialment afins al camp de desenvolupament de les propostes personals.

RA4 (E15.17). Utilitzar l'autocrítica respecte a les accions individuals en el procés de construcció d'un recorregut professional o acadèmic propi.

RA5 (E17.4). Identificar les lògiques socials i culturals internes i específiques dels diferents àmbits de les arts i els dissenys.

RA6 (E17.5). Reconèixer el context de l'àmbit professional i acadèmic de les arts i els dissenys, tant a nivell local com a internacional.

RA7 (E17.6). Emprar estratègies i suports de comunicació per a la difusió del treball propi en l'àmbit professional.

RA8 (E17.7). Adquirir eines i recursos orientats a l'aplicació d'una candidatura en l'àmbit acadèmic.

RA9 (E17.8). Aplicar la creativitat a altres eines de autopromoció.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

RESULTATS D'APRENTATGE TRANSVERSALS

- T01.1. Construir posicionament i criteri propis tant a partir del seu treball com a partir del diàleg amb altres propostes o agents.
- T01.2. Reconèixer les qualitats del treball dels altres com a font d'aprenentatge.
- T02.1. Reconèixer l'ús, límits i diferents aplicacions de dades i documents.
- T03.1. Organitzar i gestionar de forma autònoma els temps en els processos d'aprenentatge i en el seu itinerari formatiu en el grau.
- T03.2. Gestionar de forma eficient els recursos que estan implicats en els processos d'aprenentatge, tant els que li han estat facilitats com els que de forma autònoma adquireix.
- T04.1. Revisar el seu procés de treball a partir de criteris tant pedagògics com d'originalitat.
- T05.1. Organitzar les idees i transmetre-les amb eficiència i creativitat.
- T05.2. Triar el mitjà adequat a cada situació comunicativa.
- T06.1. Distribuir els rols en un entorn col·lectiu de treball derivat d'un projecte segons habilitats i disciplines implicades.
- T06.2. Treballar de forma horitzontal i creuada en entorns col·laboratius com a font de desenvolupament personal i grupal.

CONTINGUTS

- Els ecosistemes de l'art i el disseny: agents, espais, xarxes i funcions.
- Elaboració d'un projecte professional.
- Drets d'autor, llei de propietat intel·lectual i industrial i llicències lliures
- Principals models de contractes
- L'estructura del mercat de l'art i del disseny
- Models i vies de finançament
- Càlcul de costos i elaboració de pressupostos
- Codis de bones pràctiques
- Eines per a la comunicació i presentació de la trajectòria professional.

METODOLOGIA

La metodologia emprada es defineix des de l'equilibri entre les activitats dirigides, supervisades i autònomes. D'altra banda es reforça el caràcter d'avaluació contínua de l'assignatura al llarg del curs mitjançant la combinació i lliurament de les activitats dirigides, amb les supervisades i les autònomes.

La metodologia de l'assignatura es basa en l'exposició de càpsules temàtiques que es complementen amb activitats d'aprenentatge en forma d'exercicis de comentari de text, anàlisi de casos pràctics, anàlisi de documents visuals, treballs individuals i en grup.

Es realitzaran visites a centres de recerca, producció, i promoció de les arts i el disseny, i es propiciarán encontres amb el sector professional.

ACTIVITATS FORMATIVES

Hores de dedicació: 150h
Hores activitats dirigides: 22,5h (15%)
Hores activitats supervisades: 30h (20%)
Hores aprenentatge autònom: 97h (65%)
Hores activitats d'avaluació: 7,5h (5%)

SISTEMA D'AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació es distribueix en quatre blocs:

- el 40% de la nota valorarà el treball grupal consistent en l'elaboració d'un projecte professional, que partirà dels exercicis de classe i que haurà d'exposar-se a l'aula.
- el 30% provindrà de l'elaboració d'un CV creatiu.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

- el 20% provindrà de l'elaboració de diferents eines que ajudin a ordenar, gestionar i documentar el treball creatiu. D'aquesta manera, l'alumne haurà de reflexionar sobre el seu futur professional i els passos tant formatius com laborals que necessitarà per arribar-hi.

- el 10 % restant correspon a qüestions actitudinals a l'aula i a la participació en les diferents activitats proposades. Tanmateix s'avaluarà el rigor i el compromís del treball desenvolupat individualment i en grup.

RECUPERACIÓ

1. La nota mínima mitjana de curs ha d'estar entre 4 i 4,99.
2. L'alumne/a ha d'haver estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de dues terceres parts de la qualificació total de l'assignatura.
3. L'assistència ha d'haver estat igual o superior al 70% de les hores lectives presencials.

BIBLIOGRAFIA

ADCV (2000): *El valor del diseño (Gráfico e industrial)*. València: Ed. ADCV

Codi de Bones Pràctiques Professionals a les Arts Visuals. Associació d'Artistes Visuals de Catalunya, 2008. <http://bonnespractiques.aavc.net/ca>

Calvo Ortega, Rafael i Végez, Juan Calvo (2013): *La fiscalidad de los artistas plásticos*. Trama Ed., Colección Arte y Derecho.

Directorio de Fábricas de la Creación en la Unión Europea. <https://www.consonni.org/sites/default/files/Directorio%20Fabricas%20de%20la%20Creacion%204nov.pdf>

Eraso, Santi (2018): "Artistas en tiempos de precariedad". Blog *Arte, Cultura, Ética, Política*.

<https://santieraso.wordpress.com/2018/02/11/artistas-en-tiempos-de-precariedad/>

Sádaba, I., Domínguez, M.; Martínez, R. (2013): *La tragedia del copyright. Bien común, propiedad intelectual y crisis de la industria cultural*. Virus Ed.

http://www.articaonline.com/wpcontent/uploads/2013/10/la_tragedia_del_copyright-baja.pdf

Jarvis, J. (2010): *Y Google, ¿cómo lo haría?*, Barcelona: Ed. Planeta.

RES ARTIS: Xarxa internacional de residències per artistes <http://www.resartis.org/es/>

Waelder, Pau (2016): "El mercado del arte en la era del acceso" a *Cultura Inteligente. El impacto de Internet en la Creación Artística*. Anuario AC/E de cultura digital.

PROGRAMACIÓ

L'assignatura es desplega setmanalment durant 18 sessions, és a dir, una sessió de tres hores per setmana, seguint la següent distribució:

Sessió 1

Introducció a la matèria: explicació i enfocament dels continguts de l'assignatura.

Posada en comú de les aspiracions professionals de l'alumnat.

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Sessió 2

La creació i el seu context.

L'ecosistema de les arts i del disseny: a què fa referència, quin són els espais i agents principals que el conformen? com s'articula i com ens hi relacionem? clients, usuaris i consumidors.

Activitat dirigida + supervisada + autònoma

Sessió 3

Design Thinking i *Design Management*: metodologia, usos i aplicacions.

Supervisada

Lectura de textos i activitat dirigida entorn al tema.

Sessió 4

Projecte professional Part 1

Supervisada

Activitat en grup que consistirà en la creació d'un projecte professional, en la qual se seguiran tots els passos principals per a la seva elaboració.

Sessió 5

Projecte professional Part 2

Conversa a l'aula amb responsables de convocatòries de subvencions, premis i concursos.

Sessió 6

Projecte professional Part 3

Supervisada

Sessió 7

Introducció als drets fiscals i tributaris. Identitats Jurídiques i noves formes de treball: com entenem el treball de les arts i del disseny quan ens professionalitzem?

Autònoma

Elaboració de pressupostos i càlcul de costos segons necessitats dels projectes professionals creats per l'alumnat.

Sessió 8

Eines de professionalització de l'artista: portfoli, *statement*, tipologies de currículums, entrevistes laborals. Introducció als conceptes, models, estratègies i contextos d'aplicació.

Activitat dirigida + supervisada + autònoma

Sessió 9

Conferència a càrrec de l'advocat Lluís Brun sobre els següents continguts:

Propietat Intel·lectual. Drets d'autor. Patents. Llicències lliures. Entitats de gestió col·lectiva i associacions de professionals de la cultura que operen a Catalunya i Espanya. Models de contractació.

Autònoma

Ampliar els apunts recollits.

Sessió 10

Futurs professionals:

entitats, organismes, plataformes i associacions en torn de les arts i el disseny. Màsters i postgraus. Sortides laborals.

Sessió 11

Visita al FAD + Centre de Documentació del Museu del Disseny (Barcelona)

Autònoma

Ampliar els apunts recollits.

Sessió 12

El mercat de les arts i del disseny.

Sessió 13

ESCOLA MASSANA. CENTRE D'ART I DISSENY.

Visita a HANGAR. Centre de Producció per Artistes Visuals (Barcelona)
Autònoma
Ampliar els apunts recollits.

Sessió 14
Presentació per part dels alumnes dels seus CV personals i creatius

Sessió 15
Codis de bones pràctiques i reflexions sobre l'ètica en la professió del disseny i de les arts.
Activitat dirigida + supervisada

Sessió 16
Presentació dels diversos projectes professionals i avaluació per part d'una comissió formada per agents de l'art i el disseny.

Sessió 17
Recuperació.

Sessió 18
Tancament de l'assignatura mitjançant entrevistes individuals amb l'alumnat.